

На основу члана 36. став 3. Закона о девизном пословању („Службени гласник РС“, бр. 62/2006, 31/2011 и 119/2012) и члана 14. став 1. тачка 9. и члана 34. тачка 9. Закона о Народној банци Србије („Службени гласник РС“, бр. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – др. закон, 44/2010, 76/2012, 106/2012, 14/2015 и 40/2015 – одлука УС), Извршни одбор Народне банке Србије доноси

О Д Л У К У
О НАЧИНУ ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА ИЗМЕЂУ НАРОДНЕ БАНКЕ
СРБИЈЕ И УПРАВЕ ЗА ТРЕЗОР ПРЕКО СИСТЕМА
КОНСОЛИДОВАНОГ РАЧУНА ТРЕЗОРА ЗА ДЕВИЗНА СРЕДСТВА

Уводне одредбе

1. Овом одлуком уређује се начин обављања послова између Народне банке Србије и Министарства финансија – Управе за трезор (у даљем тексту: Управа) преко система консолидованог рачуна трезора за девизна средства (у даљем тексту: систем консолидованог рачуна трезора).

Рачун система консолидованог рачуна трезора води се код Народне банке Србије.

2. На рачуну система консолидованог рачуна трезора воде се девизна средства корисника средстава буџета Републике Србије, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и корисника средстава буџета локалне власти, као и других корисника јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора а чији се девизни рачуни воде код Управе (у даљем тексту: корисници јавних средстава).

Народна банка Србије послове платног промета са иностранством за кориснике јавних средстава обавља у складу са законом којим се уређује девизно пословање и прописима којима се уређује обављање платног промета са иностранством.

3. Ради обављања послова из тачке 2. ове одлуке, Управа Народној банци Србије доставља налоге платног промета са иностранством које прима од корисника јавних средстава (у даљем тексту: налог) и скенирану пратећу документацију (у даљем тексту: документација).

Управа налог и документацију доставља Народној банци Србије електронски, а изузетно, ако то из техничких разлога није могуће – доставља их у папирном облику.

Налог у електронској форми потписује лице овлашћено за електронско потписивање налога, за које је Управа претходно Народној банци Србије доставила податак о издато, односно валидном квалификованом електронском сертификату.

Налог у папирној форми потписује лице овлашћено за располагање девизним средствима на рачуну система консолидованог рачуна трезора, чији се потпис налази на картону депонованих потписа лица овлашћених за располагање девизним средствима на рачуну система консолидованог рачуна трезора, који је Управа претходно доставила Народној банци Србије.

Контролу налога у смислу провере лица овлашћених за располагање девизним средствима на рачуну система консолидованог рачуна трезора врши Управа, која додељује и ажурира овлашћења за располагање средствима корисника јавних средстава на рачуну система консолидованог рачуна трезора.

Управа је одговорна за то да документација која је Народној банци Србије достављена уз налог одговара оригиналној документацији коју су корисници јавних средстава доставили Управи.

4. У случају да оригинална документација која се доставља уз налог садржи податке који се одређују и штите као тајни подаци, у складу са законом којим се уређује тајност података, корисници јавних средстава такву документацију и налог платног промета са иностранством достављају непосредно Народној банци Србије у папирном облику, а Управа Народној банци Србије доставља електронску поруку прописану упутством из тачке 7. ове одлуке.

5. Ако на основу документације утврди да налог није у складу с прописима из тачке 2. став 2. ове одлуке, Народна банка Србије не извршава тај налог и о томе обавештава Управу.

Ако на основу документације из тачке 4. ове одлуке утврди да налог из те тачке није у складу с прописима из тачке 2. став 2. ове одлуке, Народна банка Србије, поред Управе, обавештава и корисника јавних средстава који је доставио тај налог.

6. Народна банка Србије налоге чува најмање десет година од дана њиховог извршења, у облику погодном за доказивање.

7. Народна банка Србије и Управа, ради обављања послова из ове одлуке, електронски размењују податке порукама, чији се формат и намена, као и термински план за њихову размену, утврђују упутством Народне банке Србије које се објављује на њеној интернет презентацији (у даљем тексту: Упутство).

Плаћања и наплате по текућим и капиталним пословима

8. Кад се плаћање врши према иностранству, након извршене формалне контроле налога којим се врши плаћање и за чије су извршење обезбеђена средства – Управа Народној банци Србије доставља тај налог с документацијом.

За плаћање према иностранству које се врши на основу документације и налога из тачке 4. ове одлуке, формалну контролу те документације и тог налога обавља Народна банка Србије.

9. Народна банка Србије, после пријема налога и документације из тачке 8. ове одлуке, проверава исправност тог налога, а нарочито проверава да ли он садржи податке утврђене Упутством и да ли су обезбеђена средства на рачуну система консолидованог рачуна трезора довољна за извршење тог налога, те провером те документације утврђује да ли је плаћање према иностранству у складу с прописима којима се уређује девизно пословање.

10. Ако су испуњени услови из тачке 9. ове одлуке, Народна банка Србије извршава налог у року који је утврђен уговором о отварању и вођењу рачуна система консолидованог рачуна трезора.

11. Ако утврди да налог који јој је доставила Управа није формално исправан, да обезбеђена средства нису довољна за његово извршење, да није достављена одговарајућа документација или да достављена документација није усклађена с тим налогом – Народна банка Србије обавештава Управу да је потребно отклонити уочену неправилност.

Ако утврди постојање неправилности из става 1. ове тачке код налога и документације из тачке 4. ове одлуке – Народна банка Србије обавештава кориснике јавних средстава из те тачке да је потребно да отклоне уочену неправилност и истовремено доставља обавештење Управи да налог не може бити извршен док се та неправилност не отклони.

Након што Управа, односно корисници јавних средстава из става 2. ове тачке поступе у складу са обавештењем из ст. 1. и 2. ове тачке и доставе исправан налог – Народна банка Србије тај налог извршава у року из тачке 10. ове одлуке.

Народна банка Србије обавештава Управу, односно кориснике јавних средстава који документацију достављају у складу с тачком 4. ове одлуке да је налог извршен најкасније наредног радног дана од дана тог извршења.

12. Кад на свом девизном рачуну код стране банке прими наплату за корисника јавних средстава – Народна банка Србије о томе обавештава Управу, након чега Управа обавештава Народну банку Србије о основу наплате и даје налог којим се средства одобравају на рачун система консолидованог рачуна трезора.

После испуњења услова из става 1. ове тачке, Управа Народној банци Србије доставља налог о распореду средстава примљених по наплати из тог става.

13. Народна банка Србије проверава формалну исправност обавештења и налога из тачке 12. ове одлуке, а нарочито проверава да ли они садрже податке утврђене Упутством.

14. Ако су налози из тачке 12. ове одлуке примљени у току радног дана до 14.30 часова – Народна банка Србије одобрава средства истог дана, а ако су примљени после 14.30 часова – одобрава их најкасније наредног радног дана.

15. Ако Народна банка Србије утврди да налози из тачке 12. ове одлуке нису формално исправни, одмах о томе обавештава Управу.

Након што Управа достави исправне налоге из става 1. ове тачке, Народна банка Србије те налоге извршава у роковима утврђеним у тачки 14. ове одлуке и о томе обавештава Управу најкасније наредног радног дана од дана пријема тих налога.

15а. Изузетно од тач. 12. до 15. ове одлуке, када се наплата врши у оквиру јединственог подручја за плаћање у еврима – СЕПА, налози се извршавају на начин и у роковима утврђеним одлукама којима се уређују обављање платног промета са иностранством и СЕПА правила за извршавање платних трансакција.

**Плаћања по кредитним пословима са иностранством
по којима је Република Србија дужник или гарант**

а Народна банка Србије агент

16. Народна банка Србије – по правилу 30 дана пре датума плаћања обавезе, а најкасније после пријема захтева за плаћање од кредитора – обавештава Управу о обавезама које доспевају по кредитним пословима са иностранством по којима је Република Србија дужник или гарант.

Управа Народној банци Србије доставља налог за плаћање обавеза из става 1. ове тачке два радна дана пре доспећа тих обавеза.

На извршење налога из става 2. ове тачке сходно се примењују одредбе тач. од 8. до 11. ове одлуке.

Уплате и исплате у ефективном страном новцу

17. Кад се исплата врши у ефективном страном новцу, Управа Народној банци Србије доставља налог и документацију за ту исплату, а Народна банка Србије после пријема овог налога проверава његову исправност, при чему нарочито проверава да ли тај налог садржи податке утврђене Упутством и да ли су обезбеђена средства за његово извршење, те провером документације утврђује да ли је исплата у складу с прописима.

Ако се ефективни страни новац за исплату из става 1. ове тачке обезбеђује с девизног рачуна корисника јавних средстава, документација се Народној банци Србије доставља истовремено с налогом за ову исплату, а ако се тај новац обезбеђује куповином, документација се доставља истовремено с налогом за куповину ефективног страног новца.

У случају да оригинална документација која се доставља уз налог садржи податке који се одређују и штите као тајни подаци, у складу са законом којим се уређује тајност података – корисници јавних средстава такву документацију и налог платног промета са иностранством достављају непосредно Народној банци Србије у папирном облику, Управа Народној банци Србије доставља електронску поруку прописану упутством из тачке 7. ове одлуке, а Народна банка Србије поступа на начин утврђен ставом 1. ове тачке.

18. Народна банка Србије извршава налог за исплату из тачке 17. ове одлуке ако су испуњени услови из те тачке.

Народна банка Србије врши исплату ефективног страног новца на дан утврђен у налогу из става 1. ове тачке, а најкасније у року од пет радних дана од дана подношења тог налога.

Ако су налог из става 1. ове тачке, односно налог и документација који се достављају у складу с тачком 17. став 3. ове одлуке примљени у току радног дана до 14.30 часова – исплата ефективног страног новца може се извршити истог дана.

19. Ако утврди да налог за исплату из тачке 17. ове одлуке није исправан, да нису обезбеђена средства за његово извршење, да није достављена одговарајућа документација или да достављена документација није усклађена с тим налогом – Народна банка Србије обавештава Управу о утврђеној неправилности.

Ако утврди постојање неправилности из става 1. ове тачке код налога и документације из тачке 17. став 3. ове одлуке – Народна банка Србије обавештава кориснике јавних средстава из тачке 17. став 3. ове одлуке да је потребно да отклоне уочену неправилност и истовремено доставља обавештење Управи да налог не може бити исплаћен док се та неправилност не отклони.

Неправилност утврђена у смислу става 1. ове тачке може се отклонити до 14.30 часова – ако се ефективни страни новац исплаћује истог радног дана, односно може се отклонити до 15.30 часова – ако се тај новац исплаћује у року из тачке 18. став 2. ове одлуке.

Ако Управа, односно корисници јавних средстава из става 2. ове тачке не поступе у складу са ставом 3. ове тачке – Народна банка Србије динарску противвредност износа уплаћеног за обезбеђење извршења налога из ст. 1. и 2. ове тачке враћа на крају тог радног дана.

20. Кад се уплата врши у ефективном страном новцу – Управа Народној банци Србије доставља налог за ту уплату, као и документацију ако је прописана, а Народна банка Србије после пријема овог налога проверава његову исправност, при чему нарочито проверава да ли тај налог садржи податке утврђене Упутством, те провером документације утврђује да ли је уплата у складу с прописима.

У случају да документација која се доставља уз налог из става 1. ове тачке садржи податке који се одређују и штите као тајни подаци, у складу са законом којим се уређује тајност података – корисници јавних средстава такву документацију достављају непосредно Народној банци Србије у папирном облику, Управа Народној банци Србије доставља електронску поруку прописану упутством из тачке 7. ове одлуке, а Народна банка Србије поступа на начин из става 1. ове тачке.

21. Народна банка Србије пријем ефективног страног новца врши на основу налога из тачке 20. ове одлуке који испуњава услове из те тачке, на дан утврђен у овом налогу, а најкасније у року од десет радних дана од дана подношења тог налога.

Ако су налог из става 1. ове тачке, односно налог и документација из тачке 20. став 2. ове одлуке примљени у току радног дана до 14.30 часова – пријем ефективног страног новца може се извршити истог дана.

22. Ако Народна банка Србије утврди да нису испуњени услови из тачке 20. ове одлуке – о томе обавештава Управу, односно кориснике јавних средстава из става 2. те тачке.

Управа, односно корисници јавних средстава из тачке 20. став 2. ове одлуке могу отклонити неиспуњеност услова из тог става до 14.30 часова ако се ефективни страни новац прима у току истог радног дана, односно до 15.30 ако се прима у року из тачке 21. ове одлуке.

23. Народна банка Србије неће извршити налог којим се врши уплата ефективног страног новца ако износ и врста ефективног страног новца који јој се предаје не одговарају износу и врсти који су назначени у том налогу.

24. У случају хитне исплате, односно пријема ефективног страног новца о којима је Управа обавестила Народну банку Србије, све активности прописане тач. од 17. до 23. ове одлуке завршавају се радним данима до 15.30 часова.

25. Народна банка Србије врши исплату и пријем ефективног страног новца у филијалама Народне банке Србије у Београду, Нишу, Новом Саду, Крагујевцу и Ужицу, и то сваког радног дана од 9.00 до 15.30 часова.

У случају из тачке 24. ове одлуке, исплату и пријем ефективног страног новца врши искључиво Народна банка Србије – Сектор за послове с готовином, и то радним данима до 16.00 часова.

Народна банка Србије може, изузетно, изменити места исплате и пријема ефективног страног новца, о чему обавештава Управу.

26. Овлашћено лице назначено у налозима из тач. 17. и 20. ове одлуке дужно је да, при преузимању, односно уплати ефективног

страног новца, овлашћеном лицу Народне банке Србије да на увид личну исправу, ради идентификације. У супротном, Народна банка Србије неће извршити исплату, односно неће дозволити преузимање ефективног страног новца.

Под овлашћеним лицем из става 1. ове тачке подразумева се лице које су Управа, односно корисници јавних средстава који документацију достављају у складу с тачком 17. став 3. и тачком 20. став 2. ове одлуке у налозима, односно документацији означили као лице које ће преузети, односно уплатити ефективни страни новац.

Под овлашћеним лицем Народне банке Србије из става 1. ове тачке подразумева се запослени у Народној банци Србије који је овлашћен да предаје, односно преузима ефективни страни новац.

27. Народна банка Србије при уплати/исплати ефективног страног новца овлашћеном лицу из тачке 26. став 2. ове одлуке издаје одговарајућу потврду о извршеној примопредаји овог новца, коју потписују то овлашћено лице и овлашћено лице из става 3. те тачке.

28. Народна банка Србије прима и исплаћује ефективни страни новац – новчанице у врстама валута ефективног страног новца које су утврђене одлуком о врстама девиза и ефективног страног новца које се купују и продају на девизном тржишту.

29. Народна банка Србије прима оптицајни ефективни страни новац, под којим се подразумева и ефективни страни новац који се повлачи из оптицаја а који Народна банка Србије прими најкасније 30 дана пре тог повлачења.

Народна банка Србије ће, након добијања обавештења банке емитента о повлачењу појединих новчаница из оптицаја, о томе обавестити Управу.

Народна банка Србије неће примати оштећени и ваноптицајни ефективни страни новац.

Ако при обради примљеног ефективног страног новца утврди постојање новчанице за коју се сумња да је фалсификована – Народна банка Србије поступа у складу са одлуком којом се уређује начин поступања с новчаницама и кованим новцем за које се сумња да су фалсификовани и та трансакција се не извршава.

Куповина и продаја девиза и ефективног страног новца

30. Управа доставља Народној банци Србије налоге за куповину девиза, односно ефективног страног новца за које су обезбеђена динарска средства, као и налоге за продају девиза, односно ефективног страног новца до износа девизног покрића на рачуну система консолидованог рачуна трезора.

Народна банка Србије при куповини и продаји девиза и ефективног страног новца примењује куповне и продајне курсеве из своје важеће курсне листе, односно званични средњи курс динара из важеће курсне листе ако је то утврђено међународним уговорима/споразумима којима се одобравају донације или кредити за финансирање буџетског дефицита (подршка буџету).

Завршне одредбе

31. Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о начину обављања послова између Народне банке Србије и Управе за трезор преко система консолидованог рачуна трезора за девизна средства („Службени гласник РС“, бр. 112/2014).

32. Ова одлука ступа на снагу 19. септембра 2015. године и примењује се од 27. фебруара 2017. године.

ИО НБС бр. 77

10. септембра 2015. године
Београд

Председавајућа

Извршног одбора Народне банке Србије

Г у в е р н е р

Народне банке Србије

др Јоргованка Табаковић, с.р.

Самостална одредба Одлуке о измени и допунама Одлуке о начину обављања послова између Народне банке Србије и Управе за трезор преко система консолидованог рачуна трезора за девизна средства („Службени гласник РС“, бр. 36/2026)

3. Ова одлука ступа на снагу 2. маја 2026. године, а примењује се од 5. маја 2026. године.